

V Bruseli 5. júna 2020
(OR. en)

8630/20

DEVGEN 76
POLGEN 68
ACP 46
COHAFA 28
RELEX 424
COAFR 153
COWEB 81
ELARG 54
COEST 110
MOG 31
MAMA 68

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	5. júna 2020
Komu:	Delegácie

Č. predch. dok.:	8346/1/20 REV 1
Predmet:	Globálna reakcia Tímu Európa na COVID-19 – závery Rady (5. jún 2020)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o globálnej reakcii Tímu Európa na COVID-19, ktoré boli 5. júna 2020 schválené písomným postupom.

Globálna reakcia Tímu Európa na COVID-19

závery Rady

1. Rada je naďalej hlboko znepokojená globálnym šírením pandémie COVID-19, ktorá si na celom svete stále vyberá daň na životoch. Uznáva rozsah súvisiaceho ohrozenia zdravia a oceňuje úsilie zdravotníckych, humanitárnych a rozvojových pracovníkov, lekárov a výskumných pracovníkov, ako aj ostatných pracovníkov vykonávajúcich nevyhnutné činnosti. Táto pandémia je celosvetovou krízou s ďalekosiahlymi sociálnymi a hospodárskymi dôsledkami, ktoré prehľbujú rôzne formy nerovnosti. Vedie k zhoršeniu už existujúcich humanitárnych kríz vrátane kríz potravinovej bezpečnosti a ohrozuje úsilie o odstránenie chudoby, udržateľný rozvoj, ľudské práva, demokraciu a právny štát, ako aj stabilitu a bezpečnosť na celom svete. Nastal čas na globálnu solidaritu, medzinárodnú spoluprácu, účinné spoločné opatrenia a transparentnosť.
2. Rada zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné chrániť životy a živobytie všetkých ľudí a na nikoho nezabudnúť. Zdôrazňuje tiež, že je dôležité uprednostniť úsilie v partnerských krajinách, ktoré to najviac potrebujú, v súlade so spoločným oznámením o globálnej reakcii EÚ na COVID-19, s osobitným dôrazom na najmenej rozvinuté krajiny, najmä v Afrike, a krajiny v nestabilnej situácii alebo krajiny zasiahnuté konfliktom, ako aj podporovať partnerov v susedstve, na západnom Balkáne, v Latinskej Amerike a iných regiónoch.
3. Rada vyzýva, aby sa uplatňoval prístup založený na právach a zameraný na ľudí, ktorý sa zameriava na najzraniteľnejšie a marginalizované skupiny a na osoby v zraniteľných situáciách vrátane chudobných obyvateľov miest, migrantov, utečencov, vnútorne vysídlených osôb a ich hostiteľských komunit a osôb patriacich k náboženským menšinám. Zdôrazňuje, že je potrebné venovať osobitnú pozornosť otázkam rodu, veku a zdravotného postihnutia.

4. Rada opätovne zdôrazňuje záväzok EÚ a jej členských štátov plne vykonávať Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj a Parížsku dohodu, ktoré majú zásadný význam pre udržateľnú obnovu po kríze spôsobenej ochorením COVID-19. Úsilie o obnovu je skutočnou príležitosťou na „lepšiu a ekologickejšiu opätovnú výstavbu“ a Rada v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je dôležité dosiahnuť rýchle a hmatateľné výsledky a zabezpečiť, aby sa podpora zosúladiť s plánmi obnovy v partnerských krajinách a zároveň aby sa presadzovali spravodlivé, udržateľné a inkluzívne postupy obnovy v súlade so zelenou dohodou, ktorú navrhla Európska komisia.
5. Rada pripomína kľúčovú úlohu EÚ pri podpore vedúcej úlohy generálneho tajomníka OSN, pokiaľ ide o globálnu reakciu na pandémiu COVID-19. Rada podporuje výzvu generálneho tajomníka OSN, aby sa vzhľadom na pandémiu dodržiavalo celosvetové prírerie, a opätovne zdôrazňuje svoju podporu koordinačnej úlohe Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) v celosvetovej reakcii v oblasti verejného zdravia. Zdôrazňuje tiež potrebu podporovať účinný multilateralizmus, ako aj význam koordinácie globálnych opatrení s OSN, regionálnymi organizáciami, najmä Africkou úniou, a s ostatnými medzinárodnými multilaterálnymi organizáciami a finančnými inštitúciami v reakcii na túto celosvetovú krízu. Rada víta komplexné úsilie Medzinárodného menového fondu a multilaterálnych rozvojových bánk výrazne urýchliť poskytovanie podpory rozvojovým krajinám v ich reakcii na krízu. Víta tiež iniciatívu krajín G20 a Parížskeho klubu pozastaviť náklady na dlhovú službu pre najchudobnejšie krajiny. Nabáda na koordinované medzinárodné úsilie o odpustenie dlhu partnerským krajinám zo strany oficiálnych bilaterálnych aj súkromných veriteľov s osobitným dôrazom na krajiny, ktoré majú problémy s platobnou schopnosťou, a to na základe individuálneho posúdenia a v úzkej spolupráci s medzinárodnými finančnými inštitúciami.

6. Rada plne podporuje prístup Tímu Európa navrhnutý v spoločnom oznámení o globálnej reakcii EÚ na COVID-19, ktorý vychádza z príspevkov EÚ a jej členských štátov, vykonávacích agentúr, Európskej investičnej banky (EIB) a ďalších európskych finančných inštitúcií vrátane Európskej banky pre obnovu a rozvoj (EBOR). V tejto súvislosti víta oznámenie, že sa prostredníctvom balíkov Tímu Európa presmeruje viac ako 33 miliárd EUR na riešenie ničivých dôsledkov krízy spôsobenej ochorením COVID-19 v partnerských krajinách a regiónoch. Balík Tímu Európa čerpá z príspevkov od EÚ, členských štátov a ostatných partnerov a finančné prostriedky sa v ňom rozdeľujú na základe regiónov¹:

- celý svet
- záruky
- západný Balkán a Turecko
- susedstvo
- subsaharská Afrika
- Latinská Amerika a Karibik
- Ázia a Tichomorie
- AKT, regióny
- ZKÚ

¹ Príslušné sumy sa uvádzajú v prílohe k týmto záverom.

7. Rada víta politické priority Tímu Európa, ktorými sú konkrétne: i) reakcia na núdzovú situáciu v súvislosti s bezprostrednou krízou v oblasti zdravia a súvisiace humanitárne potreby; ii) posilnenie systémov zdravotnej starostlivosti a vodovodných a sanitárnych systémov, ako aj posilnenie pripravenosti partnerov a ich schopnosti reagovať a iii) okamžitá podpora zameraná na zmiernenie sociálnych, hospodárskych a politických dôsledkov krízy. V tejto súvislosti Rada zdôrazňuje, že pri všetkých núdzových opatreniach sa musí dodržiavať medzinárodné a humanitárne právo aj humanitárne zásady a zároveň sa musí na všetkých úrovniach dôsledne zohľadňovať rodová rovnosť. Rada okrem toho opätovne zdôrazňuje, že je dôležité presadzovať a dodržiavať zásady dobrej správy vecí verejných, ľudské práva, zásadu právneho štátu, demokraciu, rodovú rovnosť a nediskrimináciu a podporovať bezpečnosť, priestor priaznivý pre občiansku spoločnosť, sociálnu ochranu, dôstojné pracovné podmienky, ako aj prístup k inkluzívnemu a spravodlivému vzdelávaniu vrátane diaľkového vzdelávania, a to v rámci celoživotného vzdelávania pre všetkých.
8. Rada zdôrazňuje, že núdzové situácie vrátane súčasnej pandémie zhoršujú už existujúce rodové rozdiely. V tejto súvislosti podčiarkuje, že je potrebné pracovať na odstránení rodovo motivovaného násillia a domáceho násillia, ktoré je dôsledkom krízy. Okrem toho zdôrazňuje, že je dôležité podporovať spravodlivý prístup ku kvalitným zdravotníckym službám a vzdelávaniu, a pripomína záväzok EÚ v rámci Európskeho konsenzu o rozvoji naďalej presadzovať podporu, ochranu a dodržiavanie všetkých ľudských práv a plne a účinne vykonávať Pekinskú akčnú platformu a akčný program Medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji, ako aj výsledky ich hodnotiacich konferencií a v tejto súvislosti sa aj naďalej zasadzuje za sexuálne a reprodukčné zdravie a práva (SRZP).
9. Rada vyzýva, aby sa zosúladiła krátkodobá humanitárna reakcia na núdzovú situáciu s plánovaním strednodobej a dlhodobejšej podpory na riešenie štrukturálnych vplyvov pandémie v partnerských krajinách a na budovanie odolnosti. Zdôrazňuje, že dlhodobejšia reakcia by sa mala riešiť v rámci budúcej tvorby programov EÚ v oblasti rozvojovej spolupráce (2021 – 2027), a to podľa potreby v kontexte našich záväzkov v rámci spoločnej tvorby programov. Ďalej podčiarkuje význam súdržnosti politík v záujme rozvoja (PCD) a vytvárania synergií medzi vnútornými a vonkajšími politikami a nástrojmi EÚ.

10. Rada uznáva vplyv výnimočných opatrení na živobytie, potravinové systémy a dodávateľské reťazce. S hlbokým znepokojením konštatuje, že sa zhoršila potravinová neistota a podvýživa a že hrozí, že v dôsledku ochorenia COVID-19 sa počet ľudí trpiacich akútnym hladom na celom svete zdvojnásobí. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť prístup k dodávkam potravín a poľnohospodárskych výrobkov.
11. Rada uznáva, že posilnenie prístupu vychádzajúceho z prepojenia humanitárnej pomoci, rozvoja a mieru je kľúčom k riešeniu súčasnej svetovej krízy v oblasti zdravia, a opätovne potvrdzuje, že podporuje plnenie záväzkov prijatých v rámci veľkej dohody („Grand Bargain“). Zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť neobmedzený prístup humanitárnych a zdravotníckych pracovníkov do krajín a v rámci nich. Rada v tejto súvislosti vyjadruje Komisii uznanie za vytvorenie leteckého mosta humanitárnej pomoci.
12. Rada zdôrazňuje úlohu delegácií EÚ pri koordinácii a zabezpečovaní inkluzívnej účasti diplomatických sietí všetkých členských štátov vrátane európskych rozvojových agentúr, EIB a ďalších európskych finančných inštitúcií, ako aj ostatných relevantných aktérov na úrovni jednotlivých krajín v súlade s prístupom založenom na lepšej spolupráci. Zdôrazňuje tiež význam koordinácie balíkov Tímu Európa s úsilím partnerských krajín a ostatných medzinárodných darcov. Je nevyhnutné zabezpečiť zodpovednosť jednotlivých krajín a partnerstvá s organizáciami občianskej spoločnosti a súkromným sektorom.

13. Rada zdôrazňuje naliehavú potrebu širšej celosvetovej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie s cieľom zintenzívniť rýchly vývoj, výrobu a zavádzanie, pokiaľ ide o účinnú prevenciu, diagnostiku, vakcináciu a liečbu súvisiacu s ochorením COVID-19 vo všetkých krajinách. Je odhodlaná zabezpečiť v súvislosti s týmto celosvetovým verejným statkom kvalitu, bezpečnosť a spravodlivý prístup pre všetkých, aby sa na nikoho nezabudlo, a víta iniciatívu v oblasti prístupu k nástrojom týkajúcim sa COVID-19 (Access to COVID-19 Tools Accelerator – ACT-A). Rada nabáda na podporu výmeny údajov medzi výskumnými pracovníkmi aj na zlepšenie prístupu k novým vedeckým dôkazom, a to aj prostredníctvom otvoreného prístupu a otvorenej vedy. Rada zdôrazňuje, že je potrebné posilniť zdravotnú bezpečnosť a pripraviť sa na budúce krízy v oblasti zdravia. Pripomína, že je nevyhnutné budovať a posilňovať systémy zdravotnej starostlivosti a zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia personálu v oblasti zdravotnej a sociálnej starostlivosti s cieľom bojovať proti pandémie a predísť sekundárnym vplyvom na iné choroby, a v tejto súvislosti uznáva kľúčovú úlohu WHO. Opätovne vyjadruje svoju plnú podporu Globálnemu fondu, Globálnej aliancii pre vakcíny a imunizáciu (GAVI) a nástroju UNITAID a uznáva prebiehajúce úsilie ostatných partnerov, akým je Koalícia pre inováciu v oblasti pripravenosti na epidémie (CEPI), v celosvetovom boji proti pandémie. Je potrebné pokračovať v dynamike, ktorá vznikla vďaka darcovskej iniciatíve, ktorá sa pod vedením EÚ začala 4. mája 2020 a ktorá priniesla 9,8 miliardy EUR.
14. Rada uznáva potrebu odstrániť digitálnu priepasť a zabezpečiť vysokú úroveň kybernetickej bezpečnosti. Zdôrazňuje, že pri podpore systémov zdravotnej starostlivosti a posilňovaní odolnosti spoločností počas pandémie COVID-19 a po nej vzniká príležitosť pokračovať v digitálnej transformácii a realizácii inovatívnych riešení. Rada okrem toho podčiarkuje, že je veľmi dôležité, aby sa pri správe osobných údajov presadzovali najvyššie etické normy.
15. Rada zdôrazňuje význam spoločného, rýchleho, viditeľného a transparentného postupu v rámci Tímu Európa v plnej koordinácii s partnerskými krajinami a s OSN. Opätovne potvrdzuje svoju riadiacu úlohu pri poskytovaní strategických politických usmernení počas realizácie globálnej reakcie EÚ na COVID-19. Nabáda tiež k ďalšiemu rozvoju silnej komunikačnej stratégie týkajúcej sa prístupu Tímu Európa, čím sa zabezpečí transparentnosť a boj proti dezinformáciám. Rada na tento účel:

- a) vyzýva Komisiu, aby pri pridelovaní zdrojov partnerským krajinám vychádzala zo spoločného posúdenia potrieb v spolupráci s partnerskými krajinami a v súlade s ich plánmi reakcie na COVID-19 s cieľom identifikovať nedostatky a načrtnúť hlavné priority;
- b) vyzýva Komisiu a členské štáty EÚ, aby pokračovali v úsilí o urýchlenie dosahovania cieľov stanovených v rámci ACT-A;
- c) zdôrazňuje potrebu zabezpečiť prepojenie s tvorbou programov v strednodobom a dlhodobom horizonte;
- d) nabáda na ďalšie úsilie s cieľom nadviazať na získané skúsenosti a osvedčené postupy a zabezpečiť finančnú a zmluvnú flexibilitu pri vykonávaní globálnej reakcie EÚ na COVID-19;
- e) víta vytvorenie spoločného monitorovacieho systému v súlade s usmerneniami Výboru OECD pre rozvojovú pomoc vrátane prípadného markera COVID-19 s cieľom zabezpečiť zodpovednosť a transparentnosť pri využívaní mobilizovaných a alokovaných zdrojov a vyzýva všetkých aktérov, aby sa zapojili do včasného a pravidelného poskytovania informácií o zdrojoch v rámci Tímu Európa; okrem toho zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť transparentnosť pri monitorovaní operácií rozpočtovej podpory;
- f) podčiarkuje, že je dôležité, aby všetci aktéri zapojení do Tímu Európa koordinovali svoje činnosti a zapájali sa do informačného a komunikačného úsilia na úrovni krajiny, v rámci EÚ, v partnerských krajinách aj na globálnych a multilaterálnych fórach;
- g) podporuje používanie výrazu „Tím Európa“ v rámci národných alebo spoločných komunikačných kampaní a úsilia o zviditeľnenie, ako aj vo verejných oznámeniach a so záujmom očakáva konkrétne kroky útvarov Komisie a ESVČ zamerané na vytvorenie silnej komunikačnej stratégie pre Tím Európa.

Vonkajšia reakcia TÍMU EURÓPA na COVID-19 (do 3. júna 2020)

TÍM EURÓPA – SPOLU (v miliónoch EUR)	33037
Členské štáty EÚ	11467
Európska komisia	13800
EIB	6770
EBOR	1000

Rozdelenie podľa regiónov:

SPOLU (v miliónoch EUR)	SPOLU	ČŠ EÚ	EK	EIB	EBOR
	33037	11467	13800	6770	1000
Celý svet	9900	8252	648	0	1000
Záruky	2892	1327	1420	145	0
Západný Balkán a Turecko	3967	33	1734	2200	0
Susedstvo	7854	220	5319	2315	0
Subsaharská Afrika	4719	1228	2031	1460	0
Latinská Amerika a Karibik	1482	198	959	325	0
Ázia a Tichomorie	1730	206	1235	289	0
AKT, regióny	346	3	343	0	0
ZKÚ a Grónsko	147	0	111	36	0